

رمان‌های کلیدی ادبیات فرانسه

نویسنده:

ایو استالونی

مترجمان:

محمود رضا گشوردی

استادیار گروه فرانسه دانشکده زبان‌های خارجی، دانشگاه اصفهان

انور السادات میرعلایی

استادیار گروه فرانسه دانشکده زبان‌های خارجی، دانشگاه اصفهان

سرشناسه	: استالونی، ایو Stalloni, Yves
عنوان و نام پدیدآور	: رمان‌های کلیدی ادبیات فرانسه / نویسنده ایو استالونی؛ مترجمان محمودرضا گشمردی، انورالسادات میرعلایی.
مشخصات نشر	: اصفهان: دانشگاه اصفهان، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۱۹ ص.
فروست	: دانشگاه اصفهان؛ ۵۶۳.
شابک	: ۶-۰۲۴-۱۱۰-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: Les romans cles de la litterature francaise.
یادداشت	: چاپ قبل، سکوت ۸۱
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۲۱۲.
موضوع	: داستان‌های فرانسه -- تاریخ و نقد
موضوع	: ادبیات فرانسه -- تاریخ و نقد
شناسه افزوده	: گشمردی، محمودرضا، ۱۳۴۷-، مترجم
شناسه افزوده	: میرعلایی، انورالسادات، ۱۳۳۰-، مترجم
شناسه افزوده	: دانشگاه اصفهان
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۰ ۸/۵۷۶۳۱PQ
رده بندی دیویی	: ۸۴۲/۰۰۹
شماره کتابشناسی ملی	: ۶۱۹۸۰۱۲

انتشارات دانشگاه اصفهان

نام کتاب: Les romans cles de la litterature francaise. Stalloni, Yves

مترجم: محمود رضا گشمردی، انورالسادات میرعلایی

ناشر: دانشگاه اصفهان

نوبت چاپ: چاپ اول- ۱۳۹۰

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

طراح جلد و صفحه آرایی: بهزاد حکیمی‌نیا

چاپ و صحافی: چاپخانه دانشگاه اصفهان

بهاء: ۴۳۰۰۰

کلیه حقوق نشر برای ناشر محفوظ است

مرکز فروش: اصفهان خیابان دانشگاه- فروشگاه کتاب انتشارات دانشگاه اصفهان

پست الکترونیکی: entesharat@ui.ac.ir تلفن: ۷۹۳۲۰۶۸-۰۳۱۱

مرکز پخش: تهران میدان انقلاب اسلامی، خیابان کارگر شمالی، خیابان نصرت، خیابان دکتر قریب پلاک، مؤسسه کتابیران، تلفن: ۱۵-۶۶۵۶۶۵۱۰

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	مقدمه مترجمان
۸	پیشگفتار ناشر
۱۱	قرون وسطی
۱۳	ترستان و ایزوت
۱۵	کیرتین دوئروای
۱۸	رمان دو رنار
۲۱	قرن ۱۶
۲۳	زابلک
۲۷	قرن ۱۷
۲۹	دورف
۳۱	اسکارن
۳۴	مادام دو لافایت
۳۶	فتلن
۳۹	قرن ۱۸
۴۱	مونسکیو
۴۳	آبه پروو
۴۶	کریون پسر
۴۸	روسو
۵۱	ولتر
۵۳	دیدرو
۵۵	شدرل د لاکلو
۶۱	قرن ۱۹
۶۳	شاتوبریان
۶۵	گنستان

۶۸	استانداال
۷۰	بالزاک
۷۳	بالزاک
۷۶	موسه
۷۸	استانداال
۸۱	ژرژ ساند
۸۴	فلویر
۸۶	هوگو
۸۹	فلویر
۹۳	ژلا
۹۶	ژول وایس
۹۸	مویسان
۱۰۱	هویمان
۱۰۳	ژلا
۱۰۷	قون ۲۰
۱۰۹	پروست
۱۱۱	الن فوریه
۱۱۴	کولت
۱۱۶	ژید
۱۱۹	برناتس
۱۲۲	برتن
۱۲۵	موریاک
۱۲۷	سلین
۱۳۰	مالرو
۱۳۲	سارتر
۱۳۵	کامو
۱۳۷	کامو

۱۴۰	مارگريت دوراس
۱۴۲	گراک
۱۴۵	ژیونو
۱۴۸	یونتر
۱۵۰	تورنيه
۱۵۳	کهن
۱۵۷	پیوست‌ها
۱۵۹	نمایه نویسندگان ذکر شده در کتاب فرانسه-فارسی
۱۶۲	نمایه نویسندگان ذکر شده در کتاب فارسی-فرانسه
۱۶۵	نمایه جنبش‌ها و جریانات ادبی
۱۶۸	نمایه ژانرهای ادبی ذکر شده در کتاب
۱۷۱	نمایه مضامین اصلی ذکر شده در کتاب
۱۷۵	نمایه اسامی خاص فارسی-فرانسه
۱۹۶	نمایه اسامی خاص فرانسه-فارسی
۲۱۶	منابع

مقدمه مترجمان

ترجمه پیش رو با هدف پاسخگویی به چند ضرورت انجام گرفته است. اولین ضرورت معرفی و عرضه‌ی رمان‌های فرانسوی قرون مختلفی است که دارای ارزش ادبی، تاریخی یا نمادین می‌باشند. چنانکه می‌دانیم، فرانسه یکی از تاثیرگذارترین فرهنگ‌ها را در مجموعه‌ی کشورهای اروپایی داشته و دارد. بسیاری از جریان‌های فکری و فلسفی از این بوم سرچشمه گرفته‌اند. دومین انگیزه، اهمیت جنبه آموزشی آن است. در حقیقت این کتاب با مجموعه رمان‌های خود نوعی راهنماست که خوانندگان را یاری می‌کند تا ضمن آشنایی با مبانی ادبیات فرانسه، جریان‌ها و مکتب‌های ادبی آن را طی ادوار گونه‌گون بشناسند.

مخاطبان این ترجمه نه تنها دانشجویان رشته‌ی فرانسه (که به زبان اصلی نیز دسترسی دارند) بلکه پژوهش‌گران علاقه‌مند به تحقیق در زمینه‌ی ادبیات تطبیقی، دانشجویان رشته ادبیات فارسی مایل به شناخت ادبیات اروپا، دانشجویان رشته‌های زبان خارجی، و کلیه علاقه‌مندان به آشنایی با ادبیات فرانسه را نیز در بر می‌گیرد.

درباره ترجمه کتاب اشاره به چند نکته ضروری است.

- در این کتاب، اصل بر اختصار است. در ذیل توضیح هر اثر پنج بخش وجود دارد:
۱. چکیده؛ ۲. مضامین و نمایه‌ها، که به موضوعات و مفاهیم غالب در اثر می‌پردازد؛ ۳. اهمیت ادبی، که به جنبه‌های تاریخی- ادبی، جامعه‌شناختی- ادبی و سبک‌شناختی می‌پردازد؛ ۴. جملات منتخب، که در آن جملات کوتاهی از اثر به عنوان مثال ارائه می‌شود؛ ۵. کتابنامه نقد اثر، که برای علاقه‌مندانی که مایل به مطالعه تخصصی و بیشتر هستند، یک کتاب مرتبط با اثر یا نویسنده اثر معرفی می‌شود. شایان ذکر است برخی از

جملات منتخب از سوی نویسنده‌ی کتاب، چندان برجسته و منعکس کننده‌ی محتوای رمان مورد نظر نیست. در پایان کتاب نیز نمایه‌ی نویسندگان ذکر شده در کتاب به فرانسه‌فارسی و بالعکس، جریان‌ها و جنبش‌های ادبی، ژانرهای ادبی و مضامین اصلی یاد شده در کتاب و نیز نمایه‌ی اسامی خاص به فرانسه-فارسی و بالعکس ارائه شده است.

کوشیدیم که در عین وفاداری به متن اصلی ترجمه فارسی روان و سلیس باشد. برای جلوگیری از تلفظ نادرست، نام‌های خاص اعراب گذاری شده‌اند تا اسامی آسان‌تر خوانده شود.

نکته‌ی دیگری که باید به آن اشاره کرد، فحوای رمان‌ها است که به بعضی مسائل و پدیده‌های خاص جوامع غربی می‌پردازد که با زیر ساخت‌های فرهنگ دیر پایمان سازگار نیست. لذا باید به حکم چاه و راه و دیده‌بنا عمل کرد و با شناختن درد به درمان آن پرداخت. نتیجه رمان‌ها خود گویای مطلب خواهد بود.

در مورد نظم زمانی در نظر گرفته شده، آثار نویسندگان بر اساس تاریخ نگارش هر یک معرفی شده و کتاب‌های بعد از سال ۱۹۶۸ به مجموعه دیگری واگذار گردیده است.

بر کسی پوشیده نیست که پیش از این، ترجمه‌ها و تالیف‌های ارزشمندی در این زمینه صورت گرفته و یا احتمالاً در حال انجام است. با این وجود، امید است این ترجمه همراه با نقاط قوت و ضعف آن گامی دیگر هر چند کوتاه، در جهت آشنا کردن علاقه‌مندان به ادبیات فرانسه باشد.

از ویراستار محترم علمی، جناب آقای دکتر ابراهیم سلیمی کوچی، که زحمت مقابله ترجمه با متن اصلی را پذیرفتند و نکات مفیدی را یاد آور شدند، نهایت تشکر را داریم. از سرکار خانم حجتی زاده، ویراستار محترم ادبی، که روانی و شیوایی این ترجمه مدیون دقت و حوصله‌ای است که ایشان در مطالعه متن صرف نموده‌اند، بسیار قدردان و سپاسگزاریم. از آقای ابوالفضل الله دادی و خانم سیما جامعی که در ترجمه این کتاب همکاری داشته‌اند و در آینده در جرگه‌ی مترجمان توانای این سرزمین در خواهند آمد، تشکر می‌کنیم. در پایان، از ریاست و کارمندان محترم اداره چاپ و انتشارات دانشگاه اصفهان که امکان چاپ این اثر را میسر نمودند، مراتب سپاس و قدردانی خود را عرضه می‌داریم.

محمود رضا گشمردی

استادیار گروه فرانسه دانشکده زبان‌های خارجی، دانشگاه اصفهان

انور السادات میرعلایی

استادیار گروه فرانسه دانشکده زبان‌های خارجی، دانشگاه اصفهان

زمستان ۱۳۸۹، اصفهان

پیشگفتار ناشر

این کتاب در مقام گلچینی است که همچون هر مجموعه‌ی مشابهی، لزوماً تحت تأثیر سلیقه‌ی شخصی مؤلف صورت می‌گیرد. برای اصلاح این گرایش شخصی‌نگرانه و رعایت معرفی منصفانه، رمان‌ها را با قید عبارت "کلیدی" آوردیم. همانطور که برای نشان دادن مفاهیم اصلی و یا کنش محوری داستان، عبارات "کلید واژه" یا "شخصیت کلیدی" را بکار می‌بریم، "رمان کلیدی" نیز رمانی است که شناختش برای هر کس که به آشنایی با ادبیات فرانسه اذعان دارد، ضروری است.

در وحله‌ی اول، کاربرد عبارت "رمان کلیدی" با لفظ شاهکارهای قدیمی و معاصر اشتباه گرفته می‌شود. حال اگر بخواهیم طبقه‌بندی ارزشی نکرده باشیم، لفظ کلاسیک را بکار می‌بریم که هر چند مفهومی گاه گنگ و مبهم دارد ولی مورد قبول همگان می‌باشد. رمان‌های شاهزاده خانم کِلُو، مایین لِسکو، سرخ و سیاه و بیگانه، با وجود لغزش‌های احتمالی به عنوان آثار اساسی ادبیات شناخته شده‌اند و در خور شهرتی جهانی و یا حداقل آثاری ضروری برای مطالعه‌ی فرانسویان می‌باشند.

در گذشته، "رمان کلیدی" به رمانی اطلاق می‌شد که نوگرا و حتی گاهی تحول-آفرین بود. این رمان، مشخص‌کننده‌ی تاریخی خاص بود که تغییرات صورت گرفته در روند سلیقه، سبک یا عقاید مردم را معرفی می‌کرد. حضورش در مجموعه‌ها بیشتر به ارزش تاریخی و نمادین آن وابسته بود تا ارزش ادبی‌اش، هر چند شاید خالی از ادبیتی هم نبوده باشد. رمان‌های *آستره*، *پُل* و *ویرژینی*، برکّه جادویی، تغییر، رمان‌هایی هستند که می‌توان به نقد و خرده‌گیری از آنها پرداخت؛ برخی بیش از حد تاریخی، برخی متکلف و پاره‌ای بی‌نهایت مصنوع‌اند. با این وجود، هر کدام در حکم معرف

جریانی ادبی قرار می‌گیرند که نمی‌توان از آنها چشم پوشید. در این راستا، این کتاب ادعای انتخاب بهترین‌ها را ندارد بلکه می‌خواهد تاثیرگذارترین اثر نویسنده یا مکتب یا سبک نگارش را معرفی کند. با این وجود در این انتخاب گاه دو خصلت با هم جمع می‌شوند.

این نحوه گزینش، دلیل بعضی فراموشکاری‌ها یا از قلم افتادگی‌ها را نشان می‌دهد. به عنوان مثال، عدم ذکر نام ساد، دوما، ورن، ویان و غیره، خود مؤید این نظر است. زیرا اگر شهرت، نوآوری یا شمارگان را در نظر آوریم، قاندا تأ باید نامشان در این مجموعه می‌آمد. ولی وقتی مقصود شهرت ادبی باشد و تعداد آثار تنها به پنجاه اثر برسد و نتوان انتخاب بیشتری داشت، طبیعتاً جایشان در این مجموعه خالی می‌ماند.

همین اصل شهرت جهانی (و ملاحظات دانشگاهی)، باعث شد که از ذکر نویسندگان بسیار نزدیک به زمان خود، مانند سارتر، بروتک، لکلیزو اجنتاب ورزیم، چرا که با گذر زمان است که میزان ارزشمندی و ماندگاری یک اثر مشخص می‌شود. با این وجود، از تعدادی از آثار بعد از سال ۱۹۵۰ نیز ذکری به میان آمده است، هر چند این آثار ماهیتاً خصلت آثار دوره‌ی معاصر را ندارند. شایان ذکر است که سهم ادبیات قرن بیستم نیز نباید از سهم سایر قرون چندان بیشتر باشد. این کتاب با ویژگی‌های موزون و گویا بودن خود می‌خواهد خدمتی ارائه کند و همانطور که قبلاً گفته شد، به اصل موضوع آثار بپردازد. در اینجا، هر کدام از رمان‌ها به پنج قسمت تقسیم شده‌اند. خلاصه‌ی داستان ۲. مضمون‌های اثر به معنی علمی کلمه یعنی دلایل ادبی، موضوعات و برجستگی‌های اثر ۳. اهمیت ادبی که بالطبع معنی قسمت دوم را کامل می‌کند و در برگزیده تاریخ یا جامعه‌شناسی اثر و سبک نگارش یا بلاغت آن است. ۴. جملاتی که

از قسمت‌های مختلف اثر به عنوان نمونه انتخاب شده است ۵. ارائه‌ی نقدی در راستای اثر برای کسانی که علاقه مند به کاوش و تحقیق بیشتر باشند.

قسمت "لغت نامه" با توجه به خواست نگارنده با نظم زمانی مرتب شده است و قسمت آخر با ذکر یک "دسته بندی" که مرور و تأکیدی بر نویسندگان و آثار آنهاست، تنوعی برای خواننده ایجاد می‌کند.

www.ketab.ir